

Zigmantas Januškevičius

Zigmantas Januškevičius gimė 1911-10-03 Tbilisyje (Sakartvelas). Mirė 1984-05-26, palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse.

1929 m. baigė Panevėžio gimnaziją, 1935 m. – Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą. Dirbo Kuršėnų valsčiaus gydytoju, VDU klinikose ordinatoriumi. 1942–1944 m. dalyvavo Antrajame pasauliniame kare kaip Raudonosios armijos hospitalinio būrio ordinatorius. 1944 m. grįžo į Kauną, dėstė Kauno valstybinio Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultete. 1947–1950 m. – Medicinos fakulteto dekanas, 1950–1953 m. – Kauno medicinos instituto (KMI) dekanas, 1953–1962 m. – KMI direktorius, 1962–1984 m. – KMI rektorius, 1969–1975 m. – Širdies ir kraujagyslių sistemos fiziologijos ir patologijos mokslinio tyrimo instituto direktorius.

Z. Januškevičiaus iniciatyva 1959 m. prie KMI buvo įkurta Centrinė mokslinė tiriamoji laboratorija, 1969 m. ji buvo pertvarkyta į Širdies ir kraujagyslių sistemos fiziologijos ir patologijos institutą, kuris vėliau buvo vadinamas jo vardu.

1954 m. Z. Januškevičius apgynė medicinos mokslų daktaro (habil. dr.) disertaciją „Koronariniu nepakankamumu sergančiųjų aukštos nervinės veiklos ypatybių charakteristika (pagal sąlyginius kraujagyslių refleksus)“. 1955 m. suteiktas profesoriaus vardas. 1961 m. išrinktas TSRS Medicinos mokslų akademijos nariu korespondentu, 1967 m. – TSRS Medicinos mokslų akademijos tikroju nariu (akademiku), 1968 m. – Lietuvos mokslų akademijos tikroju nariu (akademiku).

Mokslo tiriamojo darbo sritys – kardiologija, išeminė širdies liga, bendrieji širdies ligų diagnozavimo metodai. Jo iniciatyva kardiologijoje imta taikyti medicininės kibernetikos, matematikos metodus, pradėta kurti nuoseklią kovos su išemine širdies liga sistemą.

Nuo 1963 m. – Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) konsultantas, 1972–1975 m. – PSO pirmosios tarptautinės programos „Kauno – Roterdamo epidemiologinių tyrimų studija“ vienas iš vadovų. LTSR kardiologų mokslinės draugijos pirmininkas, Lenkijos ir Vengrijos kardiologų draugijų garbės narys.

Z. Januškevičius 1968 m. ir 1984 m. buvo apdovanotas respublikine premija, 1969 m. – TSRS valstybine premija, 1961 m. suteiktas Lietuvos nusipelnusio mokslo veikėjo vardas, 1965 m. įteiktas Garbės ženklo ordinas, 1975 m. – Spalio revoliucijos ordinas, 1981 m. – Tautų draugystės ordinas.

Vienas ar su bendraautoriais paskelbė per 480 mokslinių darbų, parašė 3 monografijas, 5 vadovėlius, buvo 63 mokslo darbų vadovas.

Monografijos:

Januškevičius, Zigmantas. The problems of medicine in the industrial age. Science, technology and the future: Soviet scientists' analysis of the problems of and prospects for the development of science and technology and their role in society. Monografia. Oxford etc: Pergamon Press, 1980. ISBN 0080247431. P. 373–382. [Indėlis: 1,000].

Januškevičius, Zigmantas ir kt. Дополнительно усиленная электрокардиограмма: [монография]. Ленинград: Медицина: Ленингр. отд-ние, 1982. 184 с. [Indėlis: 0,334].

Januškevičius, Zigmantas; Čireikin, Lev Veniaminovič; Pranevičius, Adolfas Augustinas. Дополнительно усиленная электрокардиограмма: [монография]. Зигмас Ипполитович

Янушкевичус, Лев Вениаминович Чирейкин, Адолфас Аугустинас Пранявичюс. 2-as patais. ir papild. leid. Ленинград: Медицина, 1990. 190, [2] c. ISBN 5225015255. [Indėlis: 0,334].

Svarbiausios konferencijos, kuriose dalyvavo Z. Januškevičiaus:
Aims and forms of postgraduate training of doctors in the U.S.S.R. Medicine a lifelong study: [proceedings of the second] World Conference on Medical Education, Čikaga, Jungtinės Amerikos Valstijos, 1959 (skaitė pranešimą).

Acute myocardial infarction register: feasibility of improving diagnoses and clarifying the nature of sudden death. Sudden cardiac death: [proceedings of the] second USA-USSR Joint Symposium, Indianapolis, Jungtinės Amerikos Valstijos, 1979 (vienas iš organizatorių).

Parengė akad. Remigijus Žaliūnas ir
LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus
mokslinė sekretorė dr. Jadvyga Olechnovičienė

Naudoti šaltiniai:

Zigmas Januškevičius: bibliografinė rodyklė (sudarė M. Jarašauskienė). Kaunas: Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministerija, Kauno medicinos instituto biblioteka. [s.n.], 1985. 160 p.

Akademikas Zigmas Januškevičius, (1911–1984): šimtosioms gimimo metinėms (sudarė Tauras Mekas). Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, 2011. 219 p.

LMA Archyvas. Asmens byla.